

Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

28 април 2016 година *

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по граждански или търговски дела — Връчване на съдебни и извънсъдебни документи — Регламент (ЕО) № 1393/2007 — Член 8 — Липса на превод на документа — Отказ от приемане на документ — Езикови познания на адресата на документа — Контрол от съда, сезиран в предаващата държава членка“

По дело C-384/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Juzgado de Primera Instancia nº 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона, Испания), с акт от 22 май 2014 г. г., постъпил в Съда на 11 август 2014 г., в рамките на производство по дело

Alta Realitat S.L.

срещу

Erlock Film ApS,

Ulrich Thomsen,

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: F. Biltgen (докладчик), председател на състава, A. Borg Barthet и M. Berger, съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Erlock Film ApS и M. Thomsen, от K. Dyekjær и H. Puggaard, advokater,
- за испанското правителство, от M. García-Valdecasas Dorrego, в качеството на представител,
- за чешкото правителство, от M. Smolek и J. Vlácil, в качеството на представители,
- за германското правителство, от T. Henze и B. Beutler, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от C. Pesendorfer, в качеството на представител,

* Език на производството: испански.

— за Европейската комисия, от А.-М. Rouchaud-Joët и S. Pardo Quintillán, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, да се произнесе с мотивирано определение в съответствие с член 99 от Процедурния правилник на Съда,

постанови настоящото

Определение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 8 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, стр. 79).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Alta Realitat SL (наричано по-нататък „Alta Realitat“) и Erlock Film ApS, както и г-н Thomsen, по повод на развалянето на договор за доставка на услуги.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1393/2007

- 3 Съображения 2, 7 и 10—12 от Регламент № 1393/2007 гласят по-конкретно:
„(2) Правилното функциониране на вътрешния пазар изисква подобряване и ускоряване на връчването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела от една от държавите членки в друга.
[...]
(7) Бързината на предаването предполага използването на всички подходящи средства, при положение че се спазват някои условия, отнасящи се до четливостта и достоверността на получените документи. Сигурността на предаването изисква изпращаният документ да се придружава от формуляр-образец, който се попълва на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където следва да се извърши връчването, или на друг език, приет от съответната държава членка.
[...]
(10) За да се гарантира ефективността на настоящия регламент, възможността за отказ за връчване на документи следва да се ограничи до изключителни случаи.
(11) За улесняване на предаването и връчването на документи между държавите членки следва да се използват формуляр-образците от приложенията към настоящия регламент.“

(12) Получаващият орган следва да уведоми адресата писмено чрез формуляр-образец, че може да откаже да приеме документа, който следва да се връчи, в момента на самото връчване или като го върне на получаващия орган в едноседмичен срок, ако документът не е нито на език, който разбира, нито на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването. Това правило важи и за последващо връчване, след като адресатът вече е упражнил правото си на отказ. [...] Следва да се приеме за установено, че връчването на документ, за който е налице отказ, може да бъде повторено, като на адресата се връчи превод на документа“.

4 Член 1, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, който определя приложното поле на същия, гласи:

„Настоящият регламент се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга. [...]“.

5 В съответствие с член 1, параграф 3 „[в] настоящия регламент с понятието „държави членки“ се означават държавите членки с изключение на Дания“.

6 По силата на член 2 от посочения регламент всяка държава членка определя „предаващи органи“, които са компетентни да изпращат съдебни и извънсъдебни документи за връчване в друга държава членка, както и „получаващи органи“, които са компетентни да получават съдебни и извънсъдебни документи от друга държава членка.

7 Член 4 от този регламент предвижда:

„1. Съдебните документи се предават пряко и възможно най-бързо между органите, определени съгласно член 2.

2. Предаването на документи между предаващи и получаващи органи може да се осъществява „по всякакви подходящи начини“, при условие че съдържанието на получения документ е достоверно и съответства на това на изпращания документ и че цялата информация в него се чете лесно.

3. Документът, който трябва да се предаде, се придружава от молба, изготвена при използване на формуляр-образец, установен в приложение I. Този формуляр се попълва на официалния език на държавата членка — адресат, или, ако в тази държава членка има няколко официални езика, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването, или на друг език, който тази държава членка е посочила, че може да приеме. [...]

[...]“.

8 Член 5 от Регламент № 1393/2007 има следното съдържание:

„1. Заявителят се уведомява от предаващия орган, до който той отправя документа с цел неговото предаване, че адресатът може да откаже да го приеме, ако той не е на един от езиците, предвидени в член 8.

2. Заявителят поема всички разходи по превода преди предаването на документа [...]“.

9 Съгласно член 6, параграф 1 от този регламент при получаване на документ получаващият орган изпраща разписка на предаващия орган във възможно най-кратък срок и във всеки случай не по-късно от седем дни от получаването, по най-бързия възможен начин, като използва формуляр-образец, установен в приложение I.

10 Член 7 от този регламент предвижда:

„1. Получаващият орган сам връчва документа или осигурява връчването му в съответствие със законодателството на държавата членка адресат, или по специална процедура, поискана от предаващия орган, освен ако този начин е несъвместим със законите на тази държава членка“.

2. Получаващият орган взема всички необходими мерки за осъществяване на връчването на документа във възможно най-кратък срок и при всички положения в срок един месец от получаването. [...]“.

11 Съгласно член 8 от същия регламент, озаглавен „Отказ от приемане на документ“:

„1. Получаващият орган информира адресата посредством формуляр-образец, даден в приложение II, че може да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, по време на самото връчване или връщайки документа на получаващия орган в срок една седмица, ако не е написан или не е преведен на един от следните езици:

а) език, който адресатът разбира; или

б) официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езици в тази държава членка, официалния език или един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването.

2. В случай че получаващият орган е уведомен, че адресатът отказва да получи документа в съответствие с параграф 1, той незабавно уведомява предаващия орган чрез удостоверение, предвидено в член 10, и връща молбата и документите, за които е поискан превод.

3. Ако адресатът откаже да приеме документа в съответствие с параграф 1, порочите на връчването могат да бъдат отстранени, като документът бъде връчен на адресата съобразно разпоредбите на настоящия регламент, придружен от превод на език, определен в параграф 1. В такъв случай за дата на връчването на документа се смята датата, на която документът, придружен от превода, е връчен в съответствие със законодателството на държавата членка адресат. Когато обаче съгласно законодателството на дадена държава членка документът трябва да се връчи в рамките на определен срок, датата, която се взема предвид по отношение на заявителя, е датата на връчването на първоначалния документ.

[...]“.

12 Член 10, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 предвижда:

„След като бъдат изпълнени свързаните с връчването на документа формални изисквания, въз основа на формуляр-образец, посочен в приложение I, се издава удостоверение за тяхното изпълнение, което се адресира до предаващия орган [...]“.

13 Член 19, параграф 1 от този регламент гласи:

„Когато се е наложило документът за образуване на съдебно производство или друг равностоен документ да бъде изпратен в друга държава членка, за да бъде връчен съгласно разпоредбите на настоящия регламент, и ответникът не се е явил, съдебно решение не се постановява, докато не се установи, че:

а) документът е бил връчен по начин, предписан от вътрешното право на държавата членка адресат, за връчване на документи по местни искове срещу лица, намиращи се на нейна територия; или

б) документът действително е предаден на ответника или е доставен до неговото [местоживееене] по друг начин, предвиден в настоящия регламент;

и че във всеки един от тези случаи връчването или предаването са извършени в срок, достатъчен, за да позволи на ответника да организира своята защита“.

14 Формуляр-образецът, озаглавен „Информация за адресата относно правото на отказ да приеме документ“, който е даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, съдържа следната бележка на вниманието на адресата на документа:

„Можете да откажете да приемете документа, ако не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирате, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Ако желаете да упражните това си право, трябва да откажете да приемете документа по време на самото връчване направо на връчващото документа лице или да го върнете в едноседмичен срок на посочения по-долу адрес, като заявите, че отказвате да го приемете“.

15 В този формуляр-образец се съдържа и „декларация на адресата“, която същият, в случай че откаже да приеме съответния документ, се поканва да подпише и която има следното съдържание:

„Отказвам да приема приложения документ, защото не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирам, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването“.

16 Накрая, посоченият формуляр-образец предвижда, че в този случай адресатът трябва да посочи езика или езиците, които разбира, от официалните езици на Европейския съюз.

17 По силата на Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно връчването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански и търговски дела, сключено в Брюксел на 19 октомври 2005 г. (ОВ L 300, стр. 55; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 232), Регламент № (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 година за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки (ОВ L 160, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 161) става приложим в рамките на международното право към отношенията между Европейския съюз и Кралство Дания.

18 Член 3 от това споразумение гласи следното:

„[...]“

2. Когато измененията на Регламент [№ 1348/2000] бъдат приети, Дания нотифицира Комисията за взетото от нея решение дали да прилага или не съдържанието на тези изменения. [...]

[...]

6. Нотификацията от страна на Дания, че [съдържанието на измененията се прилага от нея] по силата на международното право създава взаимни задължения между Дания и Общността. Измененията на регламентите по този начин представляват изменения на настоящото споразумение и се считат приложени към него.

[...]“.

- 19 След отмяната на Регламент № 1348/2000 с Регламент № 1393/2007 Кралство Дания нотифицира Комисията за своето решение да прилага съдържанието на последния регламент (ОВ L 331, стр. 21).

Регламент (ЕО) № 44/2001

- 20 Член 34, точка 2 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74) предвижда, че съдебно решение, постановено от юрисдикция на държава членка, не се признава в друга държава членка, ако „на ответника [в неприсъствено производство] не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, за да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това“.
- 21 Регламент № 44/2001 се прилага към отношенията между Съюза и Кралство Дания по силата на Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността и признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, сключено в Брюксел на 19 октомври 2005 г. (ОВ L 299, стр. 62; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 208).

Испанското право

- 22 Съгласно член 11 от органичния закон относно съдебната власт (Ley Orgánica del Poder Judicial):
- „1. Спазването на правилата за добросъвестност е задължително във всички производства. Не произвеждат действие доказателства, при събирането на които пряко или непряко са нарушени основните права и свободи.
2. С мотивиран акт съдилищата отхвърлят молби, инцидентни искиове или възражения, които разкриват злоупотреба с права или заобикаляне на материалния или процесуален закон.
3. В съответствие с принципа на ефективна защита, залегнал в член 24 от Конституцията, съдилищата са длъжни винаги да разглеждат исканията, с които са сезирани, като могат да ги отхвърлят на формално основание само когато нередовността на тези искания не може да бъде отстранена или не бъде отстранена по законоустановения ред“.

23 Член 161, параграф 2 от Гражданскопроцесуалния закон (Ley de Enjuiciamiento Civil) гласи:

„Когато адресатът на съобщението е открит на адреса, но откаже да получи копие от разпореждането или призовката или не подпише разписката за връчването, служителът или съдебният представител, който го замества в действията му, го уведомява, че копие от разпореждането или от призовката са оставени в секретариата на съда и същите се считат за връчени, като всички тези действия се отбелязват в разписката“.

24 Съгласно член 247 от същия закон:

„1. Участниците в процеса, независимо от вида му, са длъжни с действията си да се придържат към правилата за добросъвестност.

2. С мотивиран акт съдилищата отхвърлят молби и инцидентни иски, които разкриват злоупотреба с права или заобикаляне на материалния или процесуален закон.

3. Ако прецени, че с действията си някоя от страните нарушава правилата за процесуална добросъвестност, съдът, с отделен мотивиран акт и при спазване на принципа за пропорционалност, може да ѝ наложи глоба в размер от сто и осемдесет до шест хиляди евро, която глоба при никакви обстоятелства не може да надхвърля една трета от цената на иска по конкретното дело.

При определяне на размера на глобата съдът извършва преценка на всички относими обстоятелства, както и на вредите, които е можело да бъдат нанесени на производството или на другата страна“.

25 Член 496, параграф 1 от посочения закон има следния текст:

„Secretario judicial обявява ответникът за неявил се, ако той не се яви на датата или в срока, определен в документа за връчване, освен в случаите, предвидени в настоящия закон, в които съдът обявява това“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

26 От акта за преюдициално запитване следва, че Alta Realitat, дружество по испанското право, сезира Juzgado de Primera Instancia nº 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона) с иск за разваляне на договора, който то е сключило на 13 февруари 2008 г. с Erlock Film ApS, дружество по датското право, и г-н Thomsen, който пребивава в Дания.

27 Предмет на този договор е реализирането на филм, в който г-н Thomsen трябвало да играе роля и който трябвало да се заснеме на английски език.

28 Alta Realitat мотивира искането си за разваляне на посочения договор с факта, че г-н Thomsen не е спазил своите ангажименти и е изоставил безпричинно продукцията.

29 Alta Realitat иска и осъждането на заинтересованото лице да възстанови сумата от 30 000 EUR, която му е била изплатена предварително, да поправи вредата, причинена от неизпълнението на същия договор, както и да заплати съдебните разноски.

30 След като обявява за допустим предявения от Alta Realitat иск, сезираната юрисдикция връчва същия на г-н Thomsen на адреса по местоживеенето му в Дания.

- 31 Тогава г-н Thomsen упражнява правото, което му е признато с член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, да откаже да получи тази искова молба с нейните приложения с мотива, че не разбира английски език, езикът на който били съставени тези документи.
- 32 При все това Juzgado de Primera Instancia n° 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона) приема, че този отказ е необоснован и че исковата молба е редовно връчена на ответника по главното производство. Впоследствие тази юрисдикция със задочно постановено решение от 19 януари 2010 г. уважава исканията на Alta Realitat. Тъй като никаква жалба не е подадена срещу това съдебно решение, то става окончателно.
- 33 През 2012 г. датските юрисдикции отказват на първа инстанция и в апелативно производство да признаят това съдебно решение в Дания на основание член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001.
- 34 Тогава с определение от 16 декември 2013 г. Juzgado de Primera Instancia n° 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона) отменя всички процесуални действия, извършени след връчването на разглежданата в главното производство искова молба на г-н Thomsen.
- 35 В това определение, след като отбелязва, че от преписката става ясно, че г-н Thomsen разбира английски език, посочената юрисдикция все пак приема, че това връчване е съвместимо с разпоредбите на Регламент № 1393/2007. Всъщност тази юрисдикция отбелязва, че разглежданият в главното производство договор, както и различните документи, за които се счита, че изхождат от заинтересованото лице, и приложенията към исковата молба, били съставени на този език, че г-н Thomsen е посочил в своя профил в кинографска база данни в интернет, че свободно владее този език, и че блог, на който той е автор, също бил съставен на този език. Сезираната юрисдикция добавя, че към преписката са приложени DVD, на които се вижда лице, посочено като г-н Thomsen, и което се изразява на английски език. Следователно според тази юрисдикция няма обективна причина, която да обосновава отказа на заинтересованото лице да получи исковата молба на английски език, тъй като напротив подобен отказ представлява процесуална измама по смисъла на испанското право.
- 36 Вследствие на това сезираната юрисдикция разпорежда да се извърши ново връчване на тази искова молба, непридружена от превод.
- 37 Нещо повече, тя решава да приложи член 161, параграф 2 от Гражданскопроцесуалния закон, съгласно който, когато ответникът откаже да получи документите, които са му връчени, те се считат за редовно връчени, при положение че съдът е констатирал, че този отказ не е обективно обоснован.
- 38 Това ново връчване обаче не могло да се извърши, тъй като г-н Thomsen е отказал да получи съставената на английски език искова молба на основание, че разбира само датски език.
- 39 В акта си за преюдициално запитване Juzgado de Primera Instancia n° 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона) иска да се установи съобразено ли е с Регламент № 1393/2007 национален съд да преценява дали ответникът разбира определен език въз основа на материалите, с които разполага в това отношение, и следователно да реши да му изпрати както исковата молба така и нейните приложения, съставени единствено на този език.
- 40 Запитващата юрисдикция подчертава, че подобен въпрос е свързан с функционирането на вътрешния пазар, както и с доброто провеждане на съдебните производства, и добавя, че последните биха били по-бързи, ако евентуално някои документи не трябва да бъдат преведени на езиците, на които е трудно и скъпо да се намерят преводачи, най-вече когато съдът е могъл, както е в случая, да се убеди, че засегнатата страна разбира въпросния език и че

този език е често използван в практиката. В това отношение тази юрисдикция отбелязва, че филмът, в който било предвидено г-н Thomsen да играе, трябвало да бъде заснет на английски език, на който език е съставена исковата молба на Alta Realitat.

- 41 В Регламент № 1393/2007 обаче не се уточнявал обхватът на правото на преценка, с което разполага сезираният съд в това отношение.
- 42 Освен това следвало да се определи дали национална правна уредба, като член 161, параграф 2 от Гражданскопроцесуалния закон, е съвместима с правото на Съюза.
- 43 По този повод Juzgado de Primera Instancia n° 44 de Barcelona (първоинстанционен съд № 44 на Барселона) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 да се тълкува в смисъл, че сезираният национален съд може, въз основа на материалите, с които разполага, да определи дали даден адресат на документ разбира езика, на който същият е съставен?

При утвърдителен отговор на първия въпрос:

- 2) Следва ли член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 да се тълкува в смисъл, че когато сезираният национален съд е установил въз основа на материалите, с които разполага, че адресатът на документ разбира езика, на който същият е съставен, връчващото лице не трябва да предоставя на този адресат възможността да откаже получаването на този документ?
- 3) Следва ли член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 да се тълкува в смисъл, че ако адресатът на документ откаже да го получи, защото същият е съставен на даден език, при все че сезираният съд е установил, че адресатът владее в достатъчна степен този език, отказът да се получи документът е необоснован и сезираният съд може да приложи предвидените в законодателството на предаващата държава правни последици за подобен необоснован отказ, включително — ако това е предвидено в процесуалните правила на предаващата държава — да приеме връчването на документа за редовно?“.

По преюдициалните въпроси

- 44 По силата на член 99 от неговия процедурен правилник, когато отговорът на преюдициалния въпрос се налага недвусмислено от съдебната практика, Съдът може във всеки един момент да се произнесе с мотивирано определение по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат.
- 45 Тази разпоредба следва да се приложи в рамките на настоящото дело.
- 46 С трите си въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи кои са правилата, които сезирана в предаващата държава членка национална юрисдикция е длъжна да спазва на основание Регламент № 1393/2007, когато реши да връчи документ за образуване на съдебно производство на неговия адресат, пребиваващ на територията на друга държава членка, на език, различен от този, който той разбира, или се счита, че разбира, по смисъла на член 8, параграф 1 от посочения регламент.
- 47 В това отношение следва да се припомни в самото начало, че Съдът вече е приел, че Регламент № 1393/2007, приет на основание член 61, буква в) ЕО, цели да установи, както следва от съображение 2 от същия регламент, система за връчване на съдебни и извънсъдебни документи

по граждански и търговски дела, чиято крайна цел е правилното функциониране на вътрешния пазар (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 29 и цитираната съдебна практика).

- 48 Така с цел да се подобрят ефективността и бързината на съдебното производство и да се осигури добро правораздаване посоченият регламент установява принципа на пряко предаване на съдебни и извънсъдебни документи между държавите членки, което има за последица опростяване и ускоряване на процедурите. Тези цели са припомнени в съображения 6—8 от същия (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 30 и цитираната съдебна практика).
- 49 Същевременно посочените цели не биха могли да бъдат постигнати чрез накърняване по какъвто и да било начин на правото на защита на адресата на документите, а това право произтича от правото на справедлив съдебен процес, гарантирано от член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз и от член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 31 и цитираната съдебна практика).
- 50 При това положение е важно да се гарантира не само действителното и ефективно получаване на разглеждания документ от неговия адресат, но също така и възможността на същия да се запознае и да разбере напълно и ефективно смисъла и обхвата на предявения срещу него в чужбина иск, така че да може надлежно да предяви правата си в предаващата държава членка (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 51 Следователно от тази гледна точка Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува така, че да се гарантира във всеки конкретен случай справедлив баланс между интересите на заявителя и тези на ответника — адресат на акта, посредством съвместяване на целите за ефикасност и бързина на предаването на процесуални документи с изискването да се гарантира адекватно право на защита на адресата на тези документи (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 52 За постигането на тези цели Регламент № 1393/2007 е въвел система, по силата на която предаването на документи по принцип се извършва между определените от държавите членки „предаващи органи“ и „получаващи органи“. В изпълнение на член 4 от този регламент документът или документите, които трябва да се връчат, се предават пряко и възможно най-бързо по всякакви подходящи начини от предаващия на получаващия орган (вж. в този смисъл решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 53 В съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 предаващият орган уведомява заявителя за риска от евентуален отказ от приемане от страна на адресата на документ, ако той не е на един от езиците, предвидени в член 8 от този регламент. Съгласно член 5, параграф 2 от посочения регламент по принцип заявителят трябва да поеме разходите за превод преди предаването на документа (вж. в този смисъл решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 35).
- 54 Що се отнася до получаващия орган, той връчва ефективно документа на адресата, както е предвидено в член 7 от Регламент № 1393/2007. В този контекст той трябва, от една страна, да уведоми предаващия орган за всички релевантни елементи на това действие, като изпраща формуляр-образец, установен в приложение I към този регламент, и от друга страна, съгласно член 8, параграф 1 от същия информира адресата, че може да откаже да приеме документа, ако той не е написан или преведен на един от езиците, посочени в тази разпоредба, а именно или език, който заинтересованото лице разбира, или официалния език на държавата членка адресат,

или съответно един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването, езици, които се счита, че адресатът владее. Когато такъв отказ действително е направен от последния, по силата на параграфи 2 и 3 от същия член той трябва освен това незабавно да уведоми предаващия орган и да върне молбата и документа, за който е поискан превод (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 36).

- 55 По този начин ролята на предаващия орган и тази на получаващия орган за целите на прилагането на Регламент № 1393/2007 се свежда до материалното осигуряване на предаването и връчването на съответния документ, както и да се вземат мерки от естество да улеснят извършването на тези действия. За сметка на това, тези органи нямат никаква компетентност за произнасяне по въпроси по същество, като например какъв език или какви езици разбира адресатът на документа и дали документът трябва да бъде придружен от превод на един от езиците, посочени в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, също както не могат да преценят дали отказът от приемането на документа от страна на адресата на документа е обоснован (вж. в този смисъл решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 37).
- 56 Напротив, само националната юрисдикция, сезирана в предаващата държава членка, се произнася по въпроси от такова естество, при положение че те са спорни между заявителя и ответника (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 41).
- 57 По-конкретно, след като е започнала процедурата по връчване, определяйки релевантния документ или документи за тази цел, тази юрисдикция се произнася едва след като адресатът на даден документ действително е отказал да го приеме, поради това че не е написан на език, който той разбира или се предполага, че разбира. По този начин посочената юрисдикция ще трябва да провери, по искане на заявителя, дали подобен отказ е бил обоснован. За тази цел тя трябва надлежно да вземе предвид всички елементи на преписката, за да определи, от една страна, езиковите познания на адресата на документа и да реши, от друга страна, дали с оглед на естеството на документа, за който става въпрос, се изисква превод на същия (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 42 и цитираната съдебна практика).
- 58 В крайна сметка посочената юрисдикция ще трябва във всеки отделен случай да гарантира, че съответните права на засегнатите страни са защитени балансирано, като претегли целта за ефикасност и бързина на връчването в интерес на заявителя и тази за ефективното зачитане на правото на защита, което има адресатът (вж. решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 43).
- 59 Следва да се добави относно системата, въведена с Регламент № 1393/2007, че той предвижда и използването на два формуляр-образца, дадени съответно в приложения I и II към същия, и че той не съдържа изключения от ползването на тези формуляри. Напротив, както е видно от съображение 11 от същия регламент, формуляр-образците, предвидени в него, „следва да се използват“, тъй като допринасят, при спазване на съответните права на засегнатите страни и както следва от съображение 7 от Регламент № 1393/2007, да се опрости и направи по-прозрачна процедурата по предаване на документи, като по този начин се гарантира както четливостта на същите, така и сигурността на предаването им (вж. решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 44—46).
- 60 От друга страна, посочените формуляри представляват, както се посочва в съображение 12 от този регламент, инструменти, чрез които адресатите биват информирани за възможността, с която разполагат, да откажат да приемат документа, който следва да се връчи (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 47).
- 61 Що се отнася до точното значение, което трябва да се признае на формуляр-образца, посочен в приложение II към Регламент № 1393/2007, и вследствие на това, на член 8, параграф 1 от него, който се отнася до връчването на този формуляр-образец на адресата на документа, Съдът вече

е подчертал, че както е видно от самия текст на посочения формуляр и неговото заглавие, възможността да се откаже приемането на документа, който следва да се връчи, както е предвидена в посочения член 8, параграф 1, е квалифицирана като „право“ на адресата на този документ (вж. в този смисъл решение *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 49).

- 62 За да може обаче това право, предоставено от законодателя на Съюза, да породи надлежно своите последици, трябва да бъде сведено писмено до знанието на адресата на документа. В системата, въведена с Регламент № 1393/2007, тази информация му се предоставя посредством формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, също както заявителят от самото начало на процедурата се уведомява посредством формуляр-образец, даден в приложение I към този регламент, за съществуването на това право в полза на адресата на документа (решение *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 50).
- 63 В това отношение формуляр-образецът, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, представлява една от значимите новости, въведени с него с цел именно да се подобри предаването на документи и да се гарантира по-добра защита на техния адресат, като се има предвид, че този формуляр-образец предвижда възможността за адресата на документа, в случай че той откаже да получи този документ, тъй като не е съставен или придружен от превод на език, който разбира, или на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването, да посочи езика или езиците, които разбира.
- 64 Съдът е уточнил в този контекст, че член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 съдържа две предложения, несъмнено свързани, но все пак отделни, а именно, от една страна, материалното право на адресата на документа да откаже да приеме същия единствено поради това че той не е написан или придружен от превод на език, който се предполага, че разбира, и от друга страна, формалното информирание за съществуването на посоченото право, сведено до неговото знание от получаващия орган. С други думи, условието, свързано с езиковия режим на документа, се отнася не до информирането на адресата от получаващия орган, а само до правото на отказ, което същият има. Впрочем във формуляр-образеца, установен в приложение I към този регламент, се прави ясно разграничение между тези два аспекта, като се посочват в различни граfi писменото информирание на адресата на документа за неговото право да откаже да приеме същия и ефективното упражняване на това право (решение *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 51 и 52).
- 65 При тези условия се оказва, че самият отказ несъмнено е ясно обусловен, в смисъл че адресатът на документа може валидно да се ползва от него само в хипотезата, при която разглежданият документ не е написан или придружен от превод или на език, който той разбира, или на официалния език на държавата членка адресат, или, ако в тази държава членка има няколко официални езици, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването. Както е видно от точка 57 от настоящото определение, в крайна сметка сезираната юрисдикция трябва да реши дали това условие е изпълнено, като провери дали отказът от страна на адресата на документа е бил обоснован (решение *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 53).
- 66 Това не променя факта, че упражняването на правото на отказ все пак предполага адресатът на документа да е бил надлежно информиран, предварително и писмено, за съществуването на неговото право. Следователно получаващият орган, когато извършва връчване на документ на неговия адресат, е длъжен във всички случаи да приложи към разглеждания документ формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, който информира този адресат за правото му да откаже да приеме документа, като впрочем това задължение не поражда особени затруднения за този орган, като се има предвид, че е достатъчно той да приложи към документа, който следва да се връчи, предварително отпечатания текст, както е предвиден в този регламент на всеки от официалните езици на Съюза (вж. в този смисъл решение *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 54—56).

- 67 По този начин горепосоченото тълкуване е от естество да гарантира прозрачността, като даде възможност на адресата на даден документ да се запознае с обхвата на правата си и едновременно с това да позволи Регламент № 1393/2007 да се прилага по еднакъв начин, без да води до каквото и да било закъснение в предаването на документа, а напротив — като допринася да се опрости и улесни същото (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 57).
- 68 Въз основа на това Съдът е заключил, че получаващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка в това отношение, да информира този адресат на документ за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007 (решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 58).
- 69 От гореизложените съображения следва, на първо място, че в случай, като този по главното производство, в който документът, който следва да се връчи, не е съставен или придружен от превод на един от езиците, посочени в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, тоест език, който адресатът разбира или официалния език на държавата членка адресат, или евентуално, един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването — езици, които се счита, че заинтересованото лице разбира — задължението на получаващия орган да информира адресата посредством формуляр-образец, даден в приложение II към този регламент, за правото му да откаже да приеме документа трябва винаги да се спазва (вж. т. 59 и 68 от настоящото определение).
- 70 Това е така, независимо дали адресатът е отказал да получи документа (или не). В това отношение следва да се отбележи, че в решение Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603) Съдът е направил извода за задължителния характер на използването на посочения формуляр-образец в дело, в което адресатът на подлежащия на връчване документ действително е упражнил правото си да откаже същия, въпреки че не е бил уведомен предварително за съществуването на това право.
- 71 По този начин, в случай че получаващият орган, който следва да извърши връчването на въпросния документ на неговия адресат, не е приложил формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, този пропуск трябва да се поправи в съответствие с разпоредбите на този регламент (вж. в този смисъл решение Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, т. 59—76).
- 72 При това положение сезираната в предаващата държава членка юрисдикция трябва да следи за спазването на тези правила.
- 73 На второ място е важно да се подчертае, че изрично предвиденото в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 право да се откаже да се приеме подлежащ на връчване документ произтича от необходимостта, припомнена в точки 49 и 50 от настоящото определение, да се защити правото на защита на адресата на този документ в съответствие с изискванията за справедлив съдебен процес.
- 74 От това следва, че нито предаващите национални органи, нито сезираната юрисдикция в предаващата държава членка могат да поставят пречки, по какъвто и да е начин, за упражняването на подобно право от заинтересованото лице.
- 75 По-конкретно, ако преди започването на процедурата по връчване на документа сезираната юрисдикция следва да направи първоначална временна преценка на езиковите познания на адресата, за да определи със съгласието на заявителя дали е необходим превод на документа, решението да не се прави подобен превод по никакъв начин не засяга нито правото на този адресат да откаже да приеме посочения документ, нито упражняването на това право. С други

думи, макар и още на този стадий тази юрисдикция да е убедена, че посоченият адресат разбира езика, на който е съставен документът, и че следователно не е необходим превод, тя не би трябвало от това да прави извода, че заинтересованото лице не може валидно да се противопостави на процедурата по връчване и по този начин да го лиши от възможността да упражни правото си да откаже да получи този документ, предвидено в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, тъй като това ще накърни правото му на защита.

- 76 Напротив, едва след като адресатът вече е упражнил подобно право, сезираната юрисдикция може валидно да се произнесе по основателността на този отказ.
- 77 За тази цел, както беше посочено в точка 57 от настоящото определение, същата юрисдикция трябва да вземе надлежно предвид всички релевантни данни по преписката, за да определи дали адресатът, който е отказал да получи документа, при все това е можел да го разбере и да изтъкне надлежно своите права или дали с оглед на естеството на този документ е необходим превод на същия.
- 78 Всъщност от съществено значение е, от една страна, че за да може адресатът на документа ефективно да упражни своето право на защита, съответният документ трябва да бъде съставен на език, който той разбира, което представлява гаранцията, че заинтересованото лице ще бъде в състояние да идентифицира своевременно поне предмета и основанията на искането, както и поканата за явяване пред юрисдикция или евентуално възможността да бъде упражнено право на жалба пред съдебна инстанция (вж. в този смисъл решение *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 64 и 73). От друга страна, заявителят не трябва да понася негативните последици от отказ да се приеме непреведен документ, целящ единствено забавяне или представляващ явна злоупотреба, когато е установено, че неговият адресат разбира езика, на който този документ е съставен (решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 52).
- 79 Следователно юрисдикцията, пред която е висящ спорът в държавата членка, в която е издаден документът, е длъжна да защити във възможно най-голяма степен интересите на всяка една от страните, в частност като разгледа всички факти и убедителни доказателства, показващи конкретно езиковите познания на адресата, без в това отношение тя да може да се основава на каквато и да е презумпция (вж. в този смисъл решение *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 85).
- 80 В хипотезата, в която въз основа на този анализ сезираната юрисдикция стигне до извода за основателност на отказа на адресата да получи подлежащия на връчване документ, тъй като същият е съставен на език, който не отговаря на изискванията по член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, от член 8, параграф 3 от този регламент следва, че в този случай на адресата би трябвало да се връчи документът, придружен от превод на един от езиците, посочени в първата от тези разпоредби.
- 81 За сметка на това, в обратната хипотеза, по принцип няма пречка тази юрисдикция да приложи последиците, които нейното национално процесуално право предвижда при необоснован отказ на адресата да получи документа, стига да се гарантира пълната ефикасност на посочения регламент, при спазване на неговата цел (вж. в този смисъл решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 69).
- 82 Всъщност самият Регламент № 1393/2007 не предвижда последиците, които трябва да се изведат от необоснован отказ да се приеме документ.

- 83 Както обаче следва от постоянната практика на Съда, при липсата на разпоредби на правото на Съюза, във вътрешния правов ред на всяка държава членка трябва да се определят процесуалните правила за съдебните производства, предназначени да гарантират защитата на правата, които правните субекти черпят от директния ефект на правото на Съюза (решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 49).
- 84 При все това тези правила не могат да са по-неблагоприятни от тези, които се отнасят до права, произтичащи от вътрешния правов ред (принцип на равностойност), и да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза (принцип на ефективност) (решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 50).
- 85 В това отношение принципът на ефективност трябва да накара националният съдия да приложи процесуалните правила, предвидени в неговия вътрешен правов ред, само доколкото те не поставят под въпрос основанието за приемането, целта и пълната ефикасност на Регламент № 1393/2007 (вж. решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 50 и 51).
- 86 В случай като разглеждания в главното производство, в който ответникът не се е явил, Регламент № 1393/2007 изисква, както става ясно по-специално от член 19, параграф 1 от него, да се гарантира, че заинтересованото лице реално и действително е получило документа за образуване на съдебно производство (вж. в този смисъл решение *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 36 и 41), който му дава възможност да узнае за започнатото срещу него съдебно производство, както и да идентифицира предмета и основанието на искането (вж. в този смисъл решение *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 73 и 75), и че е разполагало с достатъчно време, за да се защити (вж. в този смисъл решение *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 52). Впрочем подобно задължение е съобразено с предписанията на член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001 (вж. в този смисъл решения *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 68 и *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 51).
- 87 При всички случаи, както следва от мотивите на настоящото определение, Регламент № 1393/2007 допуска прилагането на национална правна уредба, като описаната в точка 37 от посоченото определение, едва след завършването на етапите, предвидени в този регламент, тоест информирането на адресата посредством формуляр-образец, даден в приложение II към посочения регламент, че разполага с възможността да откаже да получи подлежащия на връчване акт, и в случай на отказ, съдебно решение, станало окончателно, за констатиране на необоснования характер на този отказ.
- 88 Следователно запитващата юрисдикция следва да прецени дали конкретните правила, които съпътстват прилагането на разглежданата в делото по главното производство национална разпоредба, са съобразени с изискванията и с целите на Регламент № 1393/2007.
- 89 С оглед на всички изложени съображения на трите поставени въпроса следва да се отговори, че Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че при връчването на документ на неговия адресат, пребиваващ на територията на друга държава членка, в случая, в който документът не е бил съставен или придружен от превод на езика, който заинтересованото лице разбира, или на официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването:
- сезираната юрисдикция в предаващата държава членка трябва да гарантира, че този адресат е бил надлежно информиран посредством формуляр-образец, даден в приложение II към този регламент, за неговото право да откаже да приеме този документ;
 - при неспазване на тази формалност тази юрисдикция следва да поправи процесуалната грешка в съответствие с разпоредбите на посочения регламент;

- сезираната юрисдикция не може да поставя пречки пред упражняването от адресата на правото му да откаже да приеме документа;
- едва след като адресатът действително е упражнил правото си да откаже да получи документа, сезираната юрисдикция може да провери основателността на този отказ; за тази цел тази юрисдикция трябва да вземе предвид всички релевантни данни по преписката, за да реши дали заинтересованото лице разбира езика, на който е съставен документът, и
- когато посочената юрисдикция констатира, че противопоставеният от адресата на документа отказ е необоснован, тя може по принцип да приложи последиците, предвидени в подобен случай в нейното национално право, стига да се запази полезният ефект на Регламент № 1393/2007.

По съдебните разноски

- 90 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета, трябва да се тълкува в смисъл, че при връчването на документ на неговия адресат, пребиваващ на територията на друга държава членка, в случая, в който документът не е бил съставен или придружен от превод на езика, който заинтересованото лице разбира, или на официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването:

- сезираната юрисдикция в предаващата държава членка трябва да гарантира, че този адресат е бил надлежно информиран посредством формуляр-образец, даден в приложение II към този регламент, за неговото право да откаже да приеме този документ;
- при неспазване на тази формалност тази юрисдикция следва да поправи процесуалната грешка в съответствие с разпоредбите на посочения регламент;
- сезираната юрисдикция не може да поставя пречки пред упражняването от адресата на правото му да откаже да приеме документа;
- едва след като адресатът действително е упражнил правото си да откаже да получи документа, сезираната юрисдикция може да провери основателността на този отказ; за тази цел тази юрисдикция трябва да вземе предвид всички релевантни данни по преписката, за да реши дали заинтересованото лице разбира езика, на който е съставен документът, и

— когато посочената юрисдикция констатира, че противопоставеният от адресата на документа отказ е необоснован, тя може по принцип да приложи последиците, предвидени в подобен случай в нейното национално право, стига да се запази полезният ефект на Регламент № 1393/2007.

Подписи